

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys
Osoite: c/o Tapani Saimovaara
Päijänteen tie 12 A 1, 17200 Vääksy
phly@phly.fi

Hollolan kunta
Tekninen lautakunta
kirjaamo@hollola.fi
maria.vanhala@hollola.fi

Asia: Muistutus Raikkosen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry (PHLY) lausuu seuraavassa kantansa Raikkosen alueen asemakaavaehdotuksesta.

OAS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee kirjata yhdeksi pääasiaksi luontoarvojen säilyttäminen ja huomioiminen. Alue on todettu monilta luontoarvoiltaan huomionarvoiseksi.

Asiakirjat ja osallistaminen

Kaavaehdotuksen nähtävillä olevista materiaaleista puuttuvat useat alueelta tehdyt luontoselvitykset. Ne tulee laittaa esille ja nähtävilläoloaikaan jatkaa, jotta osallisilla on tasapuolinen MRL:n mukainen mahdollisuus tutustua aineistoihin.

Luontovaikutusten arviointi

Kaavaehdotuksesta ja sen liiteaineistoista puuttuu MRL:n 9§ edellyttämä ja tasoinen luontovaikutusten arviointi. Nykyisellään tämä osuus on vaillinainen ja osittain jopa harhaanjohtava. Lain tarkoittaman vaikutusten arvioinnin tulee perustua riittäviin selvityksiin (ks. kappale luontoselvitykset) ja olla niin seikkaperäinen, että ekologiaan perehtymätön henkilökin pystyy tekemään sen perusteella johtopäätöksiä kaavaehdotuksen vaikutuksista eri lajeihin ja luontoarvoihin. Esimerkiksi lintulajien osalta vaikutusten arviointi tulisi olla lajikohtaista (vähintään uhanalaisten lajien ja muiden maankäytönsuunnittelun kannalta oleellisten lajien osalta), siinä tulisi esittää lajin uhanalaisuus- ja muut luokitukset, kaavaehdotuksen välittömät ja välilliset vaikutukset kyseiseen lajiin hyödyntäen sekä kvantitatiivisia (numeerisia) että kvalitatiivisia (laadullisia) arviointimenetelmiä. Esimerkkinä PHLY on tehnyt luontovaikutusarvioinnin kaavaehdotuksen alueella esiintyvään kukankeittäjään:

Kukankeittäjä on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) laji. Hollolan populaation tarkkaa kokoa ei tunneta, mutta Lahden II Lintuatlaksen mukaan Lahden (vanha Lahti ennen kuntaliitosta Nastolaan) pesimäkannan on arvioitu olevan 0–2 paria ja kukankeittäjä kuulune edelleen

kaupungin pesimälinnustoon, mutta on vaarassa hävitä. Kaavaehdotuksen perusteella kuhankeittäjälle soveliaasta alueesta noin 20–30 % häviää ja/tai heikkenee. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen lisää myös kaava-alueen virkistyskäyttöä, josta voi aiheutua lajille häirintävaikutusta. Vaikutukset ovat pysyviä ja palautumattomia. Todennäköisyys lajin häviämislle alueelta on suuri.

Luontovaikutusten arviointi tulee tehdä myös kaikille Luontodirektiivin IV a) liitteen lajeille sekä uhanalaisille luontotyypeille, ennen kuin kaavaehdotuksen nykyistä ”vaikutusten arviointia” voidaan pitää MRL:n tasoisena. Vaikutusten arvioinnista tulee ilmetä myös arvioinnin tekijä, koulutus ja kompetenssi sekä aineistot, joihin arviointi perustetaan. Arvioinnissa tulee myös huomioida mahdolliset kaava-alueen ulkopuolelle ulottuvat luontovaikutukset.

Luontoselvitykset

Alueelta on tehty melko monipuolisesti luonto- ja lajiselvityksiä, mutta valitettavasti valtaosa niistä on jo vanhentunut. Muun muassa lintujen uhanalaisuusarviointi on tehty jo kahdesti vuonna 2010 valmistuneen linnustoselvityksen jälkeen, nisäkkäiden kerran. Lisäksi esimerkiksi liito-oravan osalta pesäpaikkojen sijainti on erittäin todennäköisesti ehtinyt muuttua alueella runsaan tikkapopulaation luodessa jatkuvasti uusia koloja. Kaava-alueen länsiosan luontoselvitykset tulee päivittää vastaamaan nykyisiä luokituksia ja muuttunutta tilannetta.

Luontoselvityksiin tulee liittää lepakoiden päiväpiilojen kartoitus alueen luonnonkoloista ja olemassa olevasta rakennuksesta, koska se todetaan mahdolliseksi päiväpiiloksi nähtävillä olleessa luontoselvityksessä. Vaikutusten arvioinnin avuksi lepakoiden päiväpiiloja on suositeltavaa kartoittaa myös sopivalta etäisyydeltä alueen ulkopuolelta.

Myös viitasammakon osalta selvitystä tulee täydentää **levähdysalueiden** kartoittamisella, joita on tulkittu olevan potentiaalisesti isolla osalla aluetta.

Välittömät kaavamuutostarpeet

Yleisesti kaavamerkinnöistä ja -määräyksistä puuttuvat valtaosin luontoarvojen huomiointi ja erilaiset luontoselvityksissä suositellut ja kaavaselostuksessa esitellyt lieventämistoimenpiteet. Lisäksi kaavakartalta puuttuu todettu viitasammakoiden lisääntymisalue ja/tai sitä suojaava kaavamerkintä.

VL ja VL/s -merkityiltä kaava-alueilta tulee poistaa maininta harvennushakkuista. Harvennushakkuu-termi ja -ilmaisu tulee vaihtaa sellaiseen muotoon, että vain yksittäisten vaarallisten puiden poisto sallitaan. Näidenkin puiden osalta tulee varmistua, etteivät ne ole liito-oravan tai lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

VL-2/s -alueelle tulee merkitä viitasammakon lisääntymisalue. Samalta alueelta tulee poistaa merkinnät lv-1 ja hv sekä et, koska ne sijaitsevat viitasammakolle potentiaalisella levähdysalueella ja saattavat heikentää lajin levähdysaluetta. Samoin alueen läpikulkevaksi osoitettu tie tulee poistaa kaavaehdotuksesta, jollei tulevissa viitasammakon **levähdysalueselvityksissä** kyetä osoittamaan, ettei tie hävitä ja heikennä lajin levähdysaluetta.

Kaavaan tulee merkitä liito-oravalle varatut kulkuyhteydet ja niiden varayhteydet. Lisäksi kaavaan tai sen määräykseen tulee lisätä maininta lepakoiden huomioimisesta valaistuksen suhteen, rajoittamalla valaistus vain talvikauteen sekä teillä että tonteilla II-luokan lepakkoalueiden osalta.

Luontoselvityksen osoittamat uhanalaiset luontotyypit (ruohokorpi ja saraneva) tulee merkitä kaavaan sellaisella merkinnällä ja niin laajasti, että niiden esiintyminen turvataan.

Lopuksi

PHLY pitää tämän luontoarvoiltaan merkittävän alueen kaavoittamista asuinkäyttöön huonona maankäytöllisenä ratkaisuna ja esittää, että alue suojellaan ainakin länsiosaltaan. Alueen luontoarvot ovat niin merkittäviä, että se on helposti saatavissa mukaan METSO-ohjelmaan ja maanomistaja saa korvaukset suojelusta.

Alueen monet, merkittävät ja päällekkäiset luontoarvot estävät kaavaehdotuksen mukaisen asemakaavoituksen nykyisen kaavaehdotuksen esittämällä tavalla. Kaavaehdotus ja sen luontovaikutusten arviointi, luontoselvitykset ja tehdyt kaavaratkaisut ovat monilta osin MRL:n vastaisia ja puutteellisia.

PHLY huomauttaa myös, että asemakaava on yleiskaavan vastainen MU-1 -merkinnän osalta, joka sallii vain maa- ja metsätalouteen liittyvän rakentamisen, ei asuinrakentamiseen liittyvää tietä.

Pyydämme ilmoittamaan kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä MRA:n 94§:n mukaisesti ylläolevaan yhdistyksen osoitteeseen.

Tapani Saimovaara

puheenjohtaja

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry.